

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол №2 від 15.05.2026 р.

Голова приймальної комісії ХДАК,
Голова Комісії з реорганізації ХДАК

Наталія ГОВОРУХІНА

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ
(МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА) ТА ТВОРЧИЙ КОНКУРС)
для здобуття ступеня бакалавра
для вступників на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО)
зі спеціальності В6 «Перформативні мистецтва»
(спеціалізація В6.01 «Сценічне мистецтво»)
освітня програма «Режисура шоу та арт-проектів»**

На навчання за спеціальністю зі спеціальності В6 «Перформативні мистецтва» (спеціалізація В6.01 «Сценічне мистецтво») освітня програма «Режисура шоу та арт-проектів» для здобуття ступеня бакалавра до Харківської державної академії культури (далі – ХДАК) приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту (ПЗСО).

Відповідно до пункту 6 розділу 1 Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 374/45/45768, конкурсний відбір іноземців для здобуття вищої освіти (крім осіб, які приймаються на навчання для здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України) проводиться за результатами вступного іспиту для іноземців з урахуванням специфіки освітньої програми (спеціальності), на яку здійснюється прийом.

Під час вступних випробувань вступник повинен дотримуватися норм чинного Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

- Вступний іспит для іноземців проводиться очно та/або дистанційно і складається з:
- творчого конкурсу;
- мови навчання (української).

Вступники, які отримали на випробуванні незадовільну оцінку (нижче 100 балів), до участі в конкурсному відборі щодо зарахування на денну чи заочну форми здобуття освіти не допускаються.

Для організації дистанційного набору іноземців на навчання для здобуття вищої освіти ХДАК проводить ідентифікацію особи та вступний іспит для іноземців у дистанційному форматі із забезпеченням їх відеозапису (в тому числі з екрана пристрою вступника). Відеозапис вступного випробування зберігається після проведення вступного іспиту для іноземців протягом п'яти років у ХДАК, а посилання на цей запис вноситься до Єдиної бази.

ЧАСТИНА 1. ТВОРЧИЙ КОНКУРС

На навчання за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва (спеціалізація В6.01 Сценічне мистецтво) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти приймаються випускники шкіл за умови наявності повної загальної середньої освіти. Обов'язковим вступним випробуванням є конкурс творчих здібностей.

Конкурс творчих здібностей (далі – творчий конкурс) – форма вступного випробування в ХДАК, яка передбачає оцінювання підготовленості вступника на основі демонстрації ним своїх творчих здібностей.

Творчий конкурс спрямований на виявлення спроможності вступника до навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності В6 «Перформативні мистецтва» є комплексним: складається з практичної та теоретичної складової.

Практична складова творчого конкурсу являє собою наочну демонстрацію вступником творчих здібностей, які дозволяють зробити висновок щодо спроможності:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем та формою два літературні твори вірш та естрадна мініатюра (монолог/ stand up/пародія/скетч/фельетон) за вибором вступника;
- володіння мовною технікою (вимова, артикуляція, дикція)
- наявність акторського перевтілення при виконанні художніх творів;
- наявність слухового, зорового та емоційного сприйняття;
- володіння засобами акторської виразності – міміка, жест, голос, пластика тіла;
- вміння органічно імпровізувати на запропоновані різноманітні теми;

Теоретична складова творчого конкурсу проводиться у формі співбесіди й передбачає розуміння вступником певних тематичних понять та знань:

- з режисерсько-постановочного мистецтва, зокрема розуміння наступних понять: шоу, концерт, мистецький або творчий артпроект, естрадна програма, масовий театралізований захід тощо;
- з історії українського і світового театрів, драматургії, літератури;
- фахової термінології та літератури;
- української або англійської мови (для іноземних громадян).

Також до теоретичної складової належить здібність вступника розробити та презентувати режисерський задум наступних форм: шоу, артпроекту, масового свята, естрадної вистави, театралізованого видовища тощо ;

Перед творчим конкурсом вступник може пройти консультації, на яких будуть розглянуті основні аспекти вступного випробування.

Творчий конкурс проходить у формі співбесіди та складається з двох частин: **«Виконавська майстерність»** та **«Режисерська майстерність: основи теорії та практики»**.

Перша частина **«Виконавська майстерність»** передбачає публічний виступ вступника і демонстрацію його творчих та виконавських здібностей, а саме:

– художнє виконання літературних творів: вірш, естрадна мініатюра (монолог/фельетон/stand up/скетч/пародія) за вибором вступника

У процесі творчого конкурсу перевіряються: артистичність, творча уява, здатність до органічної дії у запропонованих обставинах, емоційність, спостережливість вступника.

Друга частина **«Режисерська майстерність: основи теорії та практики»** передбачає:

– презентацію власного бачення будь-якого шоу, артпроекту, свята, тематичного заходу із запропонованої нижче тематики; спробу формулювання теми та ідеї з урахуванням особливостей місця проведення, розкриття режисерського задуму та виокремлення основних епізодів.

– співбесіда щодо розуміння понять: режисури, драматургії, історії українського і світового театрів, образотворчого, музичного мистецтва, літератури.

Запропоновані теми (артпроектів, тематичних заходів, видовищ тощо):

- День студента

- Різдвяні свята
- Випускний вечір
- День Соборності України
- День знань
- День української мови та писемності
- Шевченківські вечори
- День захисту дітей
- День Європи
- День сміху
- Вечір пам'яті жертв Голодомору
- День сім'ї
- День Конституції України
- День закоханих
- День Незалежності України
- День міста (за власним вибором вступника)
- День Прапора України
- Фольклорні свята за українським народним календарем
- День вишиванки
- Концертне шоу артиста (за власним вибором вступника)
- День захисника та захисниць України
- Церемонії вручення нагород: музичних, театральних та кіно-телемистецтв (за власним вибором вступника)

Питання до співбесіди

1. Театр як мистецтво
2. Надати стисло характеристику та розкрити значення творчості Леся Курбаса для розвитку світового театру
3. Розкриття поняття «шоу»
4. Розкриття поняття «артпроект»
5. Розкрити поняття «концерт»
6. Розкрити поняття «естрадне видовище»
7. Розкрити поняття «тема та ідея»
8. Розкрити поняття «подія»
9. Розкрити поняття «жанр художнього твору»
10. Розкрити поняття «сценарій видовища»
11. Розкрити поняття «надзавдання».
12. Розкрити поняття «сценічна дія»
13. Розкрити поняття «сценографія»
14. Режисерські засоби виразності у шоу та артпроектах
15. Акторські засоби виразності сценічного образу у театрі, у шоу та артпроектах, у масовому театралізованому заході.
16. Художні засоби виразності у сучасних видовищах (шоу, артпроектах, святах)
17. Творчість сучасних режисерів театру (на вибір).
18. Творчість режисерів шоу, артпроектів, масових видовищ (на вибір).

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ТВОРЧОГО КОНКУРСУ:

- під час презентації виконавської майстерності вступник демонструє зазначені літературні твори за власним вибором – вірш та естрадна мініатюра (монолог/stand up/фельетон/скетч/пародія) тривалість не повинна перевищувати 6 хвилин. Підбір репертуару відбувається за власним вибором, але з обов'язковим дотриманням норм чинного Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Використання виразних засобів під час виступу є доцільним.
- під час випробування з режисерської майстерності, вступник презентує власне бачення творчо-мистецького артпроєкту, зазначаючи основні позиції: тема, ідея, місце проведення, час проведення, основні епізоди, цільова аудиторія.

СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Творчий конкурс (виконавська та режисерська майстерність) оцінюється за 100 бальною шкалою.

Випробування	Бали
«Виконавська майстерність»	
Вірш та естрадна мініатюра (монолог/фельетон/stand up/пародія/скетч)	Макс. 30
«Режисерська майстерність: основи теорії та практика»	
Розкриття режисерського задуму (власного бачення) шоу або артпроєкту: визначення теми та ідеї, виокремлення основних епізодів постановки	Макс. 60
Знання з режисури, драматургії, історії українського і світового театрів, образотворчого, музичного мистецтва, літератури.	Макс. 10
Разом	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ, ОПІ «Режисура шоу та арт-проєктів»

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
<i>Розробка та презентація режисерського задуму</i>			
Високий	Демонструє глибоке, концептуально обґрунтоване розуміння драматургічного /сценарного матеріалу. Логіка мислення системна, аргументована, внутрішньо цілісна. Виявляє здатність до узагальнення ідей, вільно оперує категоріями конфлікту, надзавдання, подієвої структури. Має високий рівень розвитку уяви та художньої фантазії, пропонує оригінальні, образно насичені рішення. Володіє виразним образно-просторовим мисленням (бачить сценічну композицію, ритм, простір). Демонструє сформовану сценічну культуру	50 – 60	60

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
	мовлення, поведінки та професійного мислення		
Достатній	Вступник демонструє загальне розуміння драматургічного / сценарного матеріалу, здатний пояснити основні ідеї та зміст твору. Логіка мислення переважно послідовна, відповіді мають елементи аргументації, хоча не завжди є достатньо глибокими або узагальненими. Орієнтується в базових поняттях конфлікту, надзавдання та подієвої структури, намагається пропонувати образні рішення. Виявляє розвинену уяву та певні навички образно-просторового мислення, демонструє належний рівень сценічної культури мовлення, поведінки та професійного мислення, хоча окремі аспекти потребують подальшого розвитку.	40 – 49	
Посередній	Вступник виявляє часткове розуміння драматургічного / сценарного матеріалу, сприймає його переважно на рівні загального змісту. Логіка мислення не завжди є послідовною та аргументованою. Орієнтується в окремих поняттях конфлікту, надзавдання та подієвої структури, проте використовує їх неповною мірою. Уява та художня фантазія проявляються обмежено, запропоновані рішення є простими та недостатньо образними. Образно-просторове мислення та сценічна культура мовлення і поведінки сформовані частково.	30 – 39	
Недостатній	Вступник не демонструє розуміння драматургічного / сценарного матеріалу або сприймає його поверхово. Логіка мислення фрагментарна, відповіді не мають належної аргументації. Не орієнтується в основних поняттях конфлікту, надзавдання та подієвої структури. Уява та художня фантазія проявляються слабо або відсутні, запропоновані рішення є випадковими чи невмотивованими. Образно-просторове мислення та сценічна культура мовлення, поведінки і професійного мислення не сформовані.	0-29	
<i>Виконавська майстерність</i>			
Високий	Вступник виявив високий рівень володіння логікою та технікою художнього читання, продемонстрував здатність переконливо й артистично передати зміст та ідейну спрямованість твору. Сценічна мова чітка, технічно грамотна, виразна, інтонаційно насичена. Відчувається професійна культура сценічної поведінки	25 – 30	30

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
Достатній	Вступник демонструє достатній рівень володіння логікою та технікою художнього читання, здатний передати основний зміст та ідейну спрямованість твору. Сценічна мова загалом чітка та зрозуміла, інтонаційна виразність проявляється, хоча можливі окремі технічні неточності. Під час виконання виявляє належний рівень сценічної поведінки та культури мовлення, проте окремі аспекти потребують подальшого вдосконалення.	20 - 24	
Посередній	Вступник виявляє початковий рівень володіння логікою та технікою художнього читання. Передача змісту та ідейної спрямованості твору є частковою та не завжди переконливою. Сценічна мова недостатньо виразна, можливі інтонаційні та технічні неточності. Сценічна поведінка та культура мовлення проявляються нестійко	15 - 19	
Недостатній	Вступник не володіє належною логікою та технікою художнього читання. Зміст і ідейна спрямованість твору передаються неповно або не розкриваються. Сценічна мова нечітка, інтонаційно бідна, спостерігаються значні технічні недоліки. Сценічна поведінка та культура мовлення не сформовані	0-14	
<i>Теоретична частина</i>			
Високий	Високий рівень знань з літератури (драматургії) та театального мистецтва (акторського та режисерського). Відповіді вступника під час співбесіди відрізняються високим рівнем творчого, самостійного та критичного мислення, глибиною та міцністю знань нормативного матеріалу, вмінням вільно, логічно та послідовно викладати матеріал, здатністю узагальнювати та інтерпретувати відповідь. Переконлива аргументація вибору професії.	7 – 10	10
Достатній	Вступник демонструє достатній рівень знань з літератури (драматургії) та театального мистецтва (акторського й режисерського). Під час співбесіди відповідає на запитання загалом правильно, виявляє здатність логічно та послідовно викладати матеріал. У відповідях простежуються елементи самостійного мислення та розуміння основних положень навчального матеріалу, хоча узагальнення й інтерпретація не завжди є достатньо глибокими. Вступник аргументує вибір професії, проте окремі міркування потребують уточнення або розширення.	4 - 6	
Посередній	Вступник демонструє поверхові знання з літератури (драматургії) та театального	2 - 3	

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
	мистецтва (акторського й режисерського). Під час співбесіди відповідає на запитання неповно, інколи потребує додаткових уточнень. Виклад матеріалу не завжди є логічним і послідовним, узагальнення та інтерпретація здійснюються частково. Аргументація вибору професії є загальною та недостатньо переконливою.		
Недостатній	Вступник не демонструє необхідного рівня знань з літератури (драматургії) та театрального мистецтва (акторського й режисерського). Під час співбесіди відповідає фрагментарно або не може дати змістовних відповідей на запитання. Виклад матеріалу є не логічним і не послідовним, узагальнення та інтерпретація відсутні. Аргументація вибору професії є слабкою або відсутньою.	0-1	
Всього			100

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

для підготовки до співбесіди з теоретичної частини творчого конкурсу

1. Барнич М. М. Майстерність актора : техніка «обману» : навч. посіб. навч. посіб. з майстерності актора : (лекції та практ. заняття) / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. 2-ге вид., випр. та допов. Київ : Ліра-К, 2016. 303 с.
2. Веселовська Г. І. Сучасне театральне мистецтво : навч. посіб. / М-во культури України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2014. 142 с.
3. Вовкун В. В. Мистецтво режисури масових видовищ : підручник / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2015. 356 с.
4. Житницький А. З. Драматургія масових театралізованих заходів : навч. посіб. / Харків. держ. акад. культури. Харків : ХДАК, 2004. 180 с.
5. Зайцев В. Режисура естради та масових видовищ : навч. посіб. Київ : Дакор, 2003. 304 с.
6. Зайцев В. П. Майстерність артиста і ведучого : навч. посіб. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2016. 233 с.
7. Косінова О. М. Сценарна майстерність театралізованих видовищ : підручник. Київ : НАКККіМ, 2018. 164 с. URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/2493>
8. Кужельний О. П. Основи режисури театралізованих видовищ і свят : навч. посібник / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2012. 140 с. URL: http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libdoc/knugu/knygy2/teatr/kuzhelnyi_2012.pdf
9. Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський ; післямови М. Москаленко, Д. Лабінська ; ред. М. Москаленко. Харків ; Київ, 2022. 920 с.
10. Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент. Київ : Мистецтво, 2021. 431с.

11. Обертинська А. П. Основи теорії драми та сценарної майстерності : навчальний посібник / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2002. 132 с. URL: http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libdoc/knugu/knygy2/teatr/obertynska_a_p_osnov_y_teorii_dramy_ta_scenarnoi_maisternosty.pdf
12. Паві П. Словник театру / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Ф-т культури і мистецтв, Каф. театрознав. та актор. майстерності. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2006. 639 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки Харківської державної академії культури <http://lib-hdak.in.ua>
3. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Короленка <http://korolenko.kharkov.com>

ЧАСТИНА 2. МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА)

Іспит передбачає проходження лексико-граматичного тесту, що містить 30 питань, що включають питання з однією правильною відповіддю, питання із кількома правильними відповідями, питання на відповідність та завдання на послідовне заповнення пропусків.

I. ЗМІСТ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

1.1. ФОНЕТИКА. ГРАФІКА

Інокомунікант повинен володіти основними фонетичними й інтонаційними нормами української вимови в обсязі, що забезпечує розв'язання комунікативних завдань, поставлених на I та II середніх рівнях.

1.2. МОРФОЛОГІЯ

2.2.1. Іменники. Лексико-граматичні розряди іменників: власні та загальні назви, абстрактні й конкретні, збірні й одиничні, матеріально-речовинні; істоти та неістоти. Рід та число іменників. Відмінкова система іменників. Формотворення; значення та вживання відмінків. Невідмінювані іменники.

2.2.2. Займенники. Відмінювання та правопис займенників. Розряди займенників за значенням. Стилiстичні особливості вживання займенників.

2.2.3. Прикметники. Значення прикметника, його граматичні ознаки. Розряди прикметників: якісні, відносні, присвійні. Узгодження прикметників з іменниками в роді, числі та відмінку. Відмінювання прикметників. Тверда та м'яка групи прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників, творення і вживання вищого та найвищого ступенів порівняння якісних прикметників (синтетичні, аналітичні та суплетивні форми). Категорії недостатнього вияву ознаки, надмірної інтенсивності ознаки, суб'єктивної оцінки якості, присвійності, протилежності. Група коротких предикативних прикметників, особливості їхнього вживання.

2.2.4. Кількісні й порядкові числівники. Семантичні розряди кількісних числівників: власне-кількісні, збірні, неозначено-кількісні, дробові числівники. Відмінювання кількісних числівників. Узгодження числівників з іменниками.

2.2.5. Дієслова. Інфінітив і особові форми дієслова. Види дієслова –

доконаний і недоконаний. Одновидові і двовидові. Вживання видових форм у наказовому, дійсному, умовному способах. Дієслівне керування. Перехідні й неперехідні дієслова. Дієслова на -ся. Безособові дієслова. Дієслова стану.

2.2.7. Дієприкметники. Творення дієприкметників. Активні й пасивні дієприкметники. Дієприкметниковий зворот.

2.2.8. Дієприслівники. Творення дієприслівників. Часова співвіднесеність (минулий і теперішній час) дієприслівників.

2.2.6. Прислівники. Семантичні розряди прислівників: означальні, способу дії, міри і ступеня; обставинні: місця, часу, причини, мети, модальні. Займенникові прислівники: питально-відносні, заперечні, неозначені. Ступені порівняння означальних прислівників. Усічені форми та сфери їх уживання.

2.2.9. Прийменники. Семантичні типи прийменників: просторові, темпоральні, логічні. Багатозначність прийменників.

2.2.10. Сполучники. Сурядні сполучники: єднальні, протиставні, зіставний (а), розділові, градаційні, приєднувальні. Підрядні сполучники: причинові, наслідковий, часові, умовні, мети, допустові, порівняльні. Синонімія та омонімія сполучників.

2.2.11. Частки. Формотворчі частки. Комунікативні функції часток: констатація заперечення, питання, спонукання, бажання, виділення.

2.3. СИНТАКСИС

2.3.1. Просте речення. Головні члени речення (підмет, присудок). Другорядні члени речення (додаток, означення, обставина). Звертання. Вставні слова, словосполучення й речення. Речення розповідне, спонукальне і питальне. Окличні речення. Двоскладні та односкладні речення.

2.3.2. Складне речення.

2.3.3. Пряма та непряма мова.

2.4. ЛЕКСИКА

Лексичний мінімум I середнього рівня складає 1500–2500 одиниць. Він забезпечує спілкування в межах тематичного та інтенціонального мінімумів цього рівня. Основний склад активного словникового запасу обслуговує повсякденну та соціально-культурну сфери спілкування.

Оцінювання

Кількість правильних відповідей	Кількість отриманих балів	Кількість правильних відповідей	Кількість отриманих балів
5	50	18	70
6	51	19	72
7	52	20	74
8	53	21	76
9	54	22	78
10	55	23	80
11	57	24	82
12	59	25	84
13	60	26	86

Кількість правильних відповідей	Кількість отриманих балів	Кількість правильних відповідей	Кількість отриманих балів
14	62	28	88
15	64	29	94
16	66	30	100
17	68		

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонів О. В. Українська мова для іноземців: модуль курс В1-В2 : навч. посібник; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Центр україністики. Київ : Інкос, 2012. 271 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук, ред. укр. видання - д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєв. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с
3. Загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної (рівні А1, А2, В1, В2, С1) /укл. Н. С. Ніколаєва, Н. О. Бондарева, А. А. Дем'янюк, М. В. Шевченко, В. В. Овдіюк, М. Ю. Якубовська. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/1410876247/>
4. Козелко І. Р. Практикум з української мови як іноземної (Морфологія: іменник, займенник, прикметник): навч. посіб. Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2017. 24 с.
5. Луценко В.І. Українська мова для іноземних студентів: у 4 т. Том 1: Навч. посіб. Дніпро: Національний гірничий університет, 2017. 83 с.
6. Мацюк Г. Українська мова. Практичний курс для іноземців (за новою редакцією правопису) : навчальний посібник. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2024. 328 с.
7. Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземців: практикум. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2017. 188 с.
8. Стандартизовані вимоги до рівнів володіння українською мовою як іноземною, затверджені Колегією МОН України 22.05.2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/proministerstvo/doradchi-organi/kolegiya-ministerstva/rishennya-kolegiyi-2018>
9. Українська мова як іноземна. Рівні загального володіння А1 – С1: Стандарт 12329 мови. Київ: Національна комісія зі стандартів державної мови, 2024. 139 с. URL: <https://mova.gov.ua/diyalnist-i-proyekti/termini/standart-derzhavnoi-movy-ukrainska-mova-ia-inozemna-rivni-zahalnoho-volodinnia-a1-s2>